

Onderwerp

CBCF 22 november 2024

Auteur

Eric Arnts

Aanwezig

Vincent Lokin (voorzitter CBCF), Jakob Bartelds (Hunze en Aa's), Vincent Bergsma (voorzitter WBDD), Melinda Boons (Rivierenland), Remco Bosma (Hollands Noorderkwartier), Marc Breugelmans (Limburg), Simon Deurloo (Amstel, Gooi en Vecht), Carlo van Dijk (Vallei en Veluwe), Tom Vereijken (Zuiderzeeland), Remco van Maurik (Fryslân), Carla Michielsen (Scheldestromen), Frank van Oorschot (Hollandse Delta), Peter Ouwendijk (Delfland), Hans Pereboom (Drents Overijsselse Delta), Erik de Ridder (De Dommel), Rogier van der Sande (voorzitter Uniebestuur), Joël Scherrenberg (Aa en Maas), Jos Verdoold (Schieland en Krimpenerwaard), Jan de Vries (Rijnland), Bert Wiersema (Noorderzijlvest), Floor Wissing (Rijn en IJssel), Gezinus Wolters (Vechtstromen), Nanda van Zoelen (Stichtse Rijnlanden), Meindert Smallenbroek (Unie), Marianne Krug (Unie), Eric Arnts (Unie, verslag).

Gasten

Chris van Duuren, Mark Tegelaar en Tom Streng (allen Unie).

Afwezig

Ellen Hemmers (Vechtstromen) vervangen door Gezinus Wolters, Kees Jan de Vet (Brabantse Delta) waargenomen door Erik de Ridder (De Dommel).

1. Opening.

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen welkom.

De voorzitter meldt dat dit de laatste CBCF-vergadering is. Vanaf 2025 gaat de CBCF gewijzigd verder onder de naam CBDF (Commissie Bestuurszaken, Digitalisering en Financiën). De CBCF-onderwerpen communicatie, educatie, calamiteiten(bestrijding) en integriteit gaan naar andere commissies.

Wanneer dit voor waterschappen aanleiding is om voor andere vertegenwoordigers in de CBDF te kiezen, verneemt hij dat graag zo spoedig mogelijk.

Het is ook de laatste keer dat Rogier van der Sande als voorzitter van het Uniebestuur bij deze vergadering aanwezig is.

Verder meldt de voorzitter dat agendapunt 4, Preconsultatie eerste tranche herziening Wet veiligheidsregio's, vertrouwelijk wordt behandeld.

De voorzitter stelt de agenda vast.

Rogier van der Sande licht toe dat het overhedenoverleg voor wat betreft de Unie goed is verlopen. Alle punten van de waterschappen staan nu in de uitwerking van het regeerprogramma, ook de 50% bijdrage van het Rijk in de kosten van het HWBP en de bijdrage in de kosten van de WOZ.

De Unie steunt de VNG op het gebied van de financiële problemen. Opvallend is dat er overeenstemming is tussen het kabinet en de VNG.

Hij is niet ontevreden over hoe het kabinet met de decentrale overheden wil samenwerken. De leden van het kabinet zijn goed bereikbaar.

De voorzitter meldt dat op 12 november jl. het persbericht is uitgebracht over de te verwachten lastenontwikkeling in 2025. Er is sprake van een forse stijging van rond de 8%. Het persbericht is goed opgepakt.

Jan de Vries merkt op dat het hem veel energie heeft gekost om uit te leggen waarom de lasten bij zijn waterschap met 15% zijn gestegen. Het persbericht kan duidelijker zijn dat verschillen tussen waterschappen het gevolg zijn van de samenstelling van het gebied.

Frank van Oorschoot zegt dat zijn waterschap dit jaar voor het eerst na de vergadering van het algemeen bestuur (en niet na de vergadering van het dagelijks bestuur) een eigen persbericht uit doet. Hij is benieuwd naar de reacties.

De voorzitter licht toe dat de hoogste en laagste stijgingen in het persbericht worden vermeden.

De voorzitter meldt dat onderzoekers in het kader van een evaluatie van de afvalstoffenbelasting concluderen dat de vrijstelling voor het verbranden van zuiveringsslib in afvalverbrandingsinstallaties niet doeltreffend is en adviseren deze af te schaffen. De waterschappen zijn niet betrokken geweest bij deze evaluatie. De Unie is hierover in gesprek met het ministerie van Financiën. Ambtenaren van het ministerie hebben inmiddels bevestigd dat de evaluatie niet ziet op de zogenoemde mono-verbranding in een slibverbrandingsinstallatie.

Remco Bosma merkt op dat zijn waterschap heeft besloten te stoppen met de eigen slibverbrandingsinstallatie en het slib naar slibverbrander HVC te brengen. Hij begrijpt de integraliteit van het voornemen niet.

De voorzitter meldt dat de tweedaagse van (straks) de CBCF op 25 en 26 september 2025 plaatsvindt bij waterschap Rijn en IJssel.

2. Verslag vergadering CBCF gehouden op 4 oktober 2024

Hans Pereboom merkt op dat hij zijn vraag mist wat voor waterschappen de verplichtingen zijn voor duurzaamheidsrapportages en wat de Unie daar aan doet.

Met inachtneming van deze opmerking stelt de CBCF het verslag vast.

Bespreekpunten

3. Actualiseren Handboek crisisbeheersing

- a. Actualisatie handboek Bijstand
- b. Afwegingskader bijstandsverlening

De CBCF wordt gevraagd te reflecteren op:

- *of zij alleen bijstand willen verlenen in het geval dat er een verzoek binnenkomt waarbij er een waterbelang is;*
- *of er ter bevordering van snelle afhandeling van bijstandsverzoeken in spoedsituaties, een (financieel) afwegingskader voor bijstandsverlening in het kader van crisisbeheersing zou moeten komen en zo ja welke elementen hierin meegenomen dienen te worden.*

- c. Beschikbaarheid waterschapshulpteam

De CBCF wordt gevraagd te reflecteren over welke mate van beschikbaarheid van het waterschapshulpteam zij passend en gewenst vindt.

Rogier van der Sande leidt het agendapunt in met de vraag aan de leden van de CBCF wat zij van de ideeën vinden. De besluitvorming over dit onderwerp zal plaatsvinden in de nieuwe nog in te richten Uniecommissie Calamiteiten en Integriteit.

Hij stelt voor de drie agendapunten tegelijk te behandelen.

Voor het verlenen van bijstand, alleen in het geval er een waterbelang is, spreken zich uit Carla Michielsen, Marc Breugelmans, Melinda Boons en Remco Bosma.

Jos Verdoold, Peter Ouwendijk en Frank van Oorschot vinden het belangrijk om de breedte in het verlenen van bijstand te behouden.

Erik de Ridder merkt op dat waterschappen zelf moeten kunnen bepalen hoe breed de te verlenen bijstand moet zijn. Gezinus Wolters, Joël Scherrenberg, Tom Vereijken, Hans Pereboom en Carlo van Dijk sluiten zich daarbij aan. Gezinus Wolters vraagt om een duidelijker omschrijving van de woorden 'spoed' en 'waterbelang'.

Voor het vooraf afspreken van een (financieel) afwegingskader voor bijstandsverlening, spreken zich uit Carla Michielsen en Remco Bosma.

Erik de Ridder merkt namens Brabantse Delta op dat de waterschappen een fonds zouden kunnen vormen waaruit de kosten van bijstandsverlening kunnen worden vergoed.

Aan het draaien van piketdienst door het waterschapshulpteam wordt getwijfeld door Remco Bosma, Bert Wiersema, Erik de Ridder, Gezinus Wolters, Melinda Boons, Joël Scherrenberg, Tom Vereijken, Floor Wissing, Hans Pereboom, Remco Bosma, Jakob Bartelds en Carlo van Dijk. Naar hun mening zijn er andere mogelijkheden die nader uitgewerkt zouden moeten worden.

Jos Verdoold, Peter Ouwendijk en Simon Deurloo vinden het draaien van piketdienst passend. Het moet wel goed georganiseerd worden en er moet ook worden geoefend. Frank van Oorschot ziet ook de voordelen van samenwerking, los van eventuele piketdienst in, ook om achteraf verantwoording af te kunnen leggen.

Marc Breugelmans denkt dat hulp het eerst wordt gevraagd aan een aangrenzend waterschap. Naarmate je de vraag verder wegzet, zal de responsetijd langer worden. Hij heeft vraagtekens bij piketdienst voor het waterschapshulpteam. Het zal druk zetten op de beschikbaarheid.

Rogier van der Sande zegt dat de deskundigen bij de voorbereiding van de voorstellen zijn geconsulteerd. Een besluit tot het verlenen van bijstand blijft een besluit van ieder individueel waterschap zelf. Het afwegingskader moet daarbij helpen.

Een fonds instellen, doe je wanneer je weet wat je wilt en komt misschien hierna.

Hij concludeert dat de beschikbaarheid van het waterschapshulpteam nadere duiding en onderbouwing behoeft. Geen piketdienst draaien, betekent ook dat bepaalde faciliteiten in geval van een calamiteit er niet zijn. Ook over niets doen, moet je je achteraf kunnen verantwoorden.

De voorzitter sluit dit agendapunt af met de leden van de CBCF te bedanken voor hun reflectie. De gemaakte opmerkingen worden meegenomen in de voorstellen.

4. Preconsultatie eerste tranche herziening Wet veiligheidsregio's

De weergave van de bespreking van dit agendapunt is opgenomen in een vertrouwelijk verslag.

5. Modelverordening artikel 108 Waterschapswet

De CBCF wordt gevraagd de Ledenvergadering positief te adviseren om de modelverordening 'financieel beleid, beheer en organisatie' vast te stellen.

De voorzitter herinnert aan de vorige vergadering waarin de CBCF heeft opgeroepen tempo te maken met het afronden van de modelverordeningen op grond van artikel 108 en 109 van de Waterschapswet. Deze oproep is door de Unie ter harte genomen. Het resultaat is twee modelverordeningen (zie ook agendapunt 6) waar door alle 21 waterschappen ambtelijk aan is meegewerkt.

Omdat het resultaat van enkele ontwikkelingen nog niet bekend is, vraagt hij de CBCF mandaat om kleine aanpassingen door te mogen voeren. Substantiële wijzigingen worden uiteraard besproken in de CBCF.

Remco van Maurik vraagt te verduidelijken dat de tolerantiegrens voor de accountantscontrole en de verantwoordingsgrens voor de rechtmatigheidsverantwoording (twee verschillende grenzen) maximale grenzen zijn.

Frank van Oorschoot vraagt of de waterschappen verplicht zijn het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (Bado) te volgen.

Floor Wissing merkt op dat haar waterschap in de verordening een grens van 2% gaat opnemen maar intern gaat werken met een grens van 1%. Dat betekent wel wat voor de interne controle.

Verder spreekt de CBCF haar complimenten uit voor het versneld oppakken van het afronden van de modelverordeningen en het gevolgde proces met volledige betrokkenheid van de waterschappen.

Eric Arnts merkt op dat in de toelichting op de modelverordening zal worden benadrukt dat het om een maximale verantwoordingsgrens gaat. Het Bado vervangt met ingang van 2025 hoofdstuk 5 van het Waterschapsbesluit en is daardoor ook verplicht voor waterschappen.

De voorzitter stelt vast dat hij mandaat krijgt om als dat nodig is, kleine aanpassingen in de modelverordening aan te brengen en dat dit voorstel met een positief advies van de CBCF voorgelegd kan worden aan de Ledenvergadering.

6. Modelverordening artikel 109 Waterschapswet

De CBCF wordt gevraagd de Ledenvergadering positief te adviseren om de modelverordening 'controle op het financiële beheer en op de inrichting van de financiële organisatie' vast te stellen.

De voorzitter stelt vast dat hij mandaat krijgt om als dat nodig is, kleine aanpassingen in de modelverordening aan te brengen en dat dit voorstel met een positief advies van de CBCF voorgelegd kan worden aan de Ledenvergadering.

7. Opvolger Baseline Informatiebeveiliging Overheid: BIO2

De CBCF wordt gevraagd in te stemmen met de opvolger van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid, BIO2. BIO2 is het nieuwe kader voor de overheid voor informatiebeveiliging dat via de zorgplicht in de nieuwe Cyberbeveiligingswet wettelijk verplicht wordt gesteld.

De voorzitter zegt dat de CBCF alleen maar kan instemmen met het voorstel aangezien het niet mogelijk is om hier als waterschappen nee tegen te zeggen. Verder merkt hij op dat de staatssecretaris Digitalisering en Koninkrijksrelaties verrast was over hoe ver de waterschappen zijn met de implementatie van de BIO.

Joël Scherrenberg vraagt of de ambities van de staatssecretaris geuit in de pers, nog van invloed zijn. Verder adviseert hij in beeld te brengen hoe andere partijen aankijken tegen de door de VNG gemaakte opmerkingen.

De voorzitter antwoordt dat de Unie de opmerking van de staatssecretaris dat er één loket voor alle decentrale overheden moet komen, terug gelegd heeft bij het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Dit is namelijk een on vervulbare wens.

Remco Bosma vult nog aan dat er meerdere voorbeelden zijn waar grootschalige digitalisering niet goed is gegaan (Omgevingswet, Kindertoeslagaffaire).

De voorzitter stelt vervolgens vast dat de CBCF akkoord gaat met dit voorstel.

8. Ondertekening intentieverklaring Federatief Datastelsel

De CBCF wordt gevraagd ermee in te stemmen dat de portefeuillehouder uit het bestuur van de Unie de intentieverklaring Federatief Datastelsel namens de waterschappen ondertekent.

De voorzitter vraagt Vincent Bergsma een reflectie te geven van de bespreking van dit agendapunt in de Werkgroep Bedrijfsvoering, Digitalisering en Dienstverlening. Deze geeft aan dat de werkgroep heeft geconstateerd dat dit voorstel een uitwerking van de datastrategie is en dat de werkgroep zorgen heeft over de planning.

Jakob Bartelds, Remco Bosma, Jos Verdoold en Frank van Oorschot herkennen de reflectie en vragen aandacht voor de planning en de kosten. Simon Deurloo en Remco Bosma merken aanvullend op dat het lastig is om geconstateerde onjuistheden in de basisregistratie terug te leggen bij gemeenten.

De voorzitter merkt op dat uitwisseling van data vereist dat de omschrijvingen dan hetzelfde zijn. Terugkoppeling van foute data is wettelijk verplicht via de Wet basisregistraties maar er zijn wel verschillen geconstateerd tussen de verschillende basisregistraties.

De voorzitter stelt vast dat de CBCF akkoord gaat met dit voorstel.

9. Begroting 2025 Unie van Waterschappen

De CBCF wordt gevraagd om:

1. *Kennis te nemen van de concept begroting 2025 van de Unie van Waterschappen;*
2. *De Ledenvergadering positief te adviseren in te stemmen met de begroting van 2025.*

De voorzitter leidt het agendapunt in met de opmerking dat de begroting 2025 uitgaat van een rustige omgeving. De vraag is of dat zo zal zijn. Het nieuwe kabinet vraagt bijvoorbeeld om veel interactie.

Carla Michielsen verzoekt de voorzitter de CBCF vroegtijdig mee te nemen wanneer zich overschrijdingen voordoen.

Jos Verdoold vraagt naar de prioritaire dossiers die in de begroting van 2024 zijn opgenomen.

Erik de Ridder merkt op dat nieuwe commissies en adviesgroepen niet alleen meer inspanning van de Unie vragen maar ook van de waterschappen zelf.

Marc Breugelmans vraagt of de reserves voldoende zijn als het risico op overschrijdingen groter wordt.

Nanda van Zoelen roept op om strategisch na te denken wat gezamenlijk voor en met de waterschappen kan worden gedaan. Zij wil eerst naar de opgave en daarna naar de financiën kijken.

Melinda Boons leest in de begroting dat de financiële positie zich gemiddeld goed heeft ontwikkeld maar vindt de schuldpositie zorgelijk.

Joël Scherrenberg vraagt nog eens kritisch te kijken hoe de renteopbrengsten worden verdeeld over de waterschappen. Met name daar waar renteopbrengsten ontstaan door ontvangen subsidies waar niet alle waterschappen recht op hebben.

Tom Vereijken stelt vast dat er op het Uniebureau hard gewerkt wordt en geeft daar een compliment voor.

Floor Wissing heeft tegen de begroting 2024 gestemd en toen opgeroepen om te prioriteren en daarbij de ambitie in de lucht te houden. Ze constateert dat dat voor 2025 goed gelukt is.

Remco Bosma vraagt of voor de in de begroting opgenomen risico's ook beheersmaatregelen zijn genomen.

De voorzitter antwoordt dat het Uniebestuur vorig jaar een hoge drempel heeft gevoeld om een flinke verhoging van de contributie te vragen. Met het huidige takenpakket zit de Unie op het goede spoor. Hij merkt op dat veel opdrachten uit andere commissies komen en daarmee hebben andere bestuurders ook een rol om het voor de Unie werkbaar te houden.

Verder zegt hij toe overschrijdingen vroegtijdig te melden. De prioritaire dossiers zijn water en bodem sturend, opgave HWBP, waterkwaliteit, belastingstelsel, innovatieve sector, professionalisering internationaal waterschapswerk, duurzaam opdrachtgeverschap, digitale transformatie en toekomstbestendige vereniging.

De reserves zijn voldoende om twee materiële risico's op te kunnen vangen, te weten het kantoorgebouw en de personeelskosten. De risico's worden beheerd door er bovenop te zitten. Volgend jaar zullen de portefeuillehouders financiën zich buigen over de ontwikkeling van de financiële positie van de waterschappen.

Renteopbrengsten komen ten gunste van de exploitatiekosten, zorgen dus voor een lagere contributie en komen daarmee direct ten gunste van de waterschappen.

De voorzitter stelt vast dat de begroting 2025 van de Unie met een positief advies van de CBCF aan de Ledenvergadering wordt voorgelegd.

Hamerstukken

10. Contributie Samenwerkingsverband Bronhouders Basisregistratie Grootschalige Topografie (SVB-BGT) 2025/2026

De CBCF wordt gevraagd de Ledenvergadering positief te adviseren over de continuering van de jaarlijkse bijdrage van de waterschappen aan de community van het Samenwerkingsverband Bronhouders Basisregistratie Grootschalige Topografie (SVB-BGT) van € 20.000 voor alle waterschappen tezamen.

De voorzitter merkt op dat het voor alle waterschappen tezamen om € 20.000 gaat, dat deze bijdrage de komende jaren lager wordt en uiteindelijk komt te vervallen.

Jos Verdoold licht als vertegenwoordiger van de waterschappen in de stichting toe dat het langer duurt voordat de stichting kan worden ontbonden. Dit heeft te maken met vertraging in het nieuwe systeem voor de BGT dat door het Kadaster zou worden gebouwd maar eenzijdig is gestopt vanwege oplopende kosten.

De voorzitter stelt vast dat dit voorstel met een positief advies van de CBCF voorgelegd kan worden aan de Ledenvergadering.

11. Mededelingen

11.1. Voortgang implementatie visie crisisbeheersing waterschappen 2023-2030

Geen opmerkingen.

11.2. Stand van zaken aanpassing belastingstelsel

De voorzitter merkt op dat de behandeling van het wetsvoorstel in de Eerste Kamer traag verloopt. Waarschijnlijk is er voor het eind van het jaar geen duidelijkheid. Ondanks dat wordt invoering per 1 januari 2026 nog steeds haalbaar gevonden.

Remco Bosma vraagt of een brief van de Unie aan de Eerste Kamer helpt met daarin verwoord de urgentie van een snelle behandeling van het wetsvoorstel. De voorzitter denkt niet dat dat helpt.

Rogier van der Sande roept op waar mogelijk Eerste Kamerleden te wijzen op het belang van een spoedige behandeling van het wetsvoorstel.

Joël Scherrenberg merkt op dat Uniestukken met betrekking tot de implementatie van het wetsvoorstel laat beschikbaar komen.

Marianne Krug merkt op dat stukken zo spoedig mogelijk in de lijn worden gezet. Op 13 februari 2025 is er weer een bijeenkomst met de portefeuillehouders financiën over onder andere het gebruik van gebiedskenmerken als onderdeel van de nieuwe kostentoedelingmethode.

De voorzitter vult aan dat het niet mogelijk is gebleken deze bijeenkomst te versnellen maar laat het waterschappen niet weerhouden verder te gaan met de implementatie.

11.3. Onderzoek toezicht op de waterschappen door ministerie van IenW

De voorzitter merkt op dat het onderzoek iets is vertraagd en begin volgend jaar wordt verwacht.

Remco Bosma heeft eerder ervaring opgedaan met dit soort onderzoeken en biedt aan om hierover van gedachten te wisselen.

11.4. Verslaggevingsregels waterschappen

Geen opmerkingen.

11.5. Rechtmatigheidsverantwoording en accountantscontrole

Geen opmerkingen.

11.6. Stand van zaken Vaarkaat digitale transformatie

De voorzitter merkt op dat het werken met de Vaarkaat goed verloopt. Anderen in onze omgeving zijn jaloers op de waterschappen.

11.7. Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv)

Geen opmerkingen.

11.8. Implementatie Artificial Intelligence (AI)-verordening

Geen opmerkingen.

11.9. Nederlandse Digitaliseringsstrategie

Geen opmerkingen.

11.10. Europese verplichting High Value Datasets

Geen opmerkingen.

12. Rondvraag

Simon Deurloo vraagt of de Unie ook overgaat op Bluesky.

Verder vraagt hij aandacht voor een door zijn waterschap volgend jaar te organiseren hackathon over waterkwaliteit. Hij nodigt alle waterschappen uit om deel te nemen. Hij zal de datum tijdig communiceren.

Rogier van de Sande antwoordt dat de Unie (nog) niet overgaat op Bluesky aangezien dit platform geen goed algoritme heeft waarmee berichten een zo groot mogelijk bereik hebben.

Joël Scherrenberg vraagt of de waterschappen naast gezamenlijk en vergelijkend terugkijken ook een keer gezamenlijk en vergelijkend vooruit kijken.

Verder vraagt hij naar de stand van zaken van het inkoopbeleid.

De voorzitter stelt voor de bedrijfsvergelijking op begrotingsbasis voor hier in het overleg van de portefeuillehouders financiën op terug te komen.

Ten aanzien van het inkoopbeleid meldt Marianne Krug dat op verzoek van de CBCF hier extra tijd voor is genomen. Het beleid is ambtelijk grotendeels afgerond en het beleid is juridisch getoetst. Nu kan het voorstel intern bestuurlijk worden besproken. Het voorstel komt op de agenda in de eerstvolgende CBDF.

Erik de Ridder geeft een toelichting op de Cao-onderhandelingen en verwijst voor meer informatie naar de website van de [Vereniging werken voor waterschappen](#). De verschillen tussen werknemers en werkgevers zijn groot.

Dit is de laatste vergadering van Rogier van der Sande als portefeuillehouder voor bestuurszaken, communicatie en educatie en crisisbeheersing in deze commissie. De voorzitter schetst hem als een bestuurlijk vakman, begripvol maar ook vastberaden. Met zijn schwung en kwinkslagen is hij ook goed geweest voor het verenigingsgevoel van de Unie.

Rogier van der Sande herinnert zich dat hij bij de Unie is begonnen in deze commissie en dat wat hem betreft deze commissie altijd de basis is geweest. Hij bedankt de CBCF voor de afgelopen zes jaar.

13. Sluiting

De voorzitter sluit om 12.30 uur de vergadering.